

1.2 Lingua castelá

1.2.1 Contidos

Comunicación

- Lingua oral e lingua escrita.
- Niveis da linguaxe: estándar, coloquial e culto.

Tipoloxía textual

- Variedades do discurso.
  - Descrición.
  - Narración.
  - Exposición.
  - Argumentación.
  - Instrución.
- Ámbitos temáticos:
  - Científico-técnico: documentos técnicos e textos científico-divulgativos.
  - Xornalístico: textos informativos (noticia) e textos de opinión.
  - Administrativo: cartas, solicitudes e instancias.
  - Humanístico: textos históricos e filosóficos a nivel divulgativo.
  - Literario: textos poéticos, dramáticos e novelísticos.

Comprensión de textos

- Lectura.
- Elaboración de esquemas e resumos: xerarquización de ideas.
- Comentario de textos procedentes dos medios de comunicación e de uso académico (a lingua na aprendizaxe) e social (a lingua nas relacións institucionais).

Produción e estruturación de textos

- Unidade e progresión temática, coherencia e adecuación.
- Cohesión textual: mecanismos de cohesión.
- Oracións, parágrafos e conectadores textuais.
- Léxico e semántica: sinonimia, antonimia, denotación e connotación, locucións e frases feitas.
- Corrección ortográfica.
- Estilo e presentación.

Gramática

- Morfosintaxe da oración composta.
- Suxeito: grupo nominal. Núcleo e complementos.
- Predicado: grupo verbal. Núcleo e complementos.

1.2.2 Criterios de avaliación

- CA1** Coñecer a linguaxe e as súas funcións máis salientables, con especial atención á súa finalidade comunicativa e á súa dimensión social, xa que implica unha interacción entre persoas que comparten unha cultura que lles permite a relación e o intercambio de información, en distintos contextos e situacións comunicativas, xunto co concepto de competencia no ámbito lingüístico.

Con este criterio preténdese avaliar a análise da linguaxe como acto comunicativo oral ou escrito da información que transmite, a relación entre a persoa emisora e a receptora, a canle empregada, o rexistro e a súa adecuación a cada contexto.

- CA2** Compor textos escritos de certa extensión e complexidade, pertencentes a ámbitos de uso diversos, recoñecendo os mecanismos que lles dean coherencia e cohesión consonte as súas estruturas formais

Preténdese avaliar con este criterio a competencia comunicativa e discursiva do alumnado na composición de textos variados, con rigor, claridade e corrección, demostrando o coñecemento e a aplicación das propiedades textuais, de estruturas organizativas, conectadores e outros mecanismos de cohesión nas súas producións orais e escritas.

- CA3** Saber caracterizar e analizar diferentes clases de textos, literarios ou pertencentes a outros ámbitos de uso, poñendo de relevo os trazos máis significativos do xénero ou subxénero ao que pertencen, os códigos expresivos e estéticos empregados, analizando as súas características lingüísticas e a súa adecuación ao contexto.

Con este criterio preténdese avaliar a capacidade para identificar e analizar os textos de diferentes xéneros tendo en conta distintos criterios de clasificación e mais os factores que interveñen na súa produción e establecer relacións cos seus trazos lingüísticos máis relevantes, valorando a adecuación e eficacia do rexistro utilizado en cada contexto. Ase mesmo a capacidade para entender e identificar as características propias dos textos literarios como produto dunha corrente estética determinada e reflexo dunha conciencia intercultural, así como a capacidade de establecer relacións entre obras de autoras e autores de distintos períodos literarios.

- CA4** Identificar o tema, a estrutura de textos literarios ou pertencentes a outros ámbitos, analízalos de forma que se recollan as súas características discursivas e os elementos que os articulan, tendo en conta modelos ou esquemas textuais, así como interpretalos de forma construtiva e crítica. Utilizaranse tamén nos textos literarios os coñecementos sobre as formas literarias, os distintos períodos, movementos, escritoras e escritores pondo en práctica as competencias comunicativas.

Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de establecer unha xerarquía de ideas, tema principal e temas secundarios de textos dialogados, argumentativos de divulgación científica, técnica, humanísticos; de textos do ámbito dos medios de comunicación, especialmente os de carácter interpretativo, artigos de opinión, editoriais, facendo inferencias a partir de informacións que se repiten no texto e dos propios coñecementos; e de obras literarias de distintas épocas incidindo de maneira especial nas obras de autoras e autores relevantes do século XX, no seu contexto histórico, social e cultural; relacionándoas con outras obras anteriores ou da época da mesma autoría.

CA5 Caracterizar e analizar os niveis da lingua: fónico, morfosintáctico, léxico-semántico e pragmático.

Con este criterio preténdese avaliar a adquisición de determinados coñecementos sobre a lingua e o seu emprego de xeito sistemático e reflexivo en relación coa caracterización e a análise dos niveis da lingua fónico, morfosintáctico, léxico-semántico e pragmático.

Avaliarase, así mesmo, a valoración positiva do uso correcto das normas e a importancia da súa existencia.

CA6 Aplicar as normas gramaticais, ortográficas e tipográficas actuais e valorar a súa importancia social e identificar e analizar os desvíos da norma máis frecuentes (como falta de concordancia, vulgarismos morfosintácticos, anacolutos e incoherencias sintácticas).

O obxectivo é avaliar o coñecemento das normas gramaticais, ortográficas e tipográficas e o seu bo uso no ámbito lingüístico. Preténdese tamén avaliar a capacidade para identificar aqueles usos incorrectos da lingua (como falta de concordancia, vulgarismos morfosintácticos, anacolutos e incoherencias sintácticas) e facer as correccións pertinentes